

Svar på Interpellation av Karin Lekberg (S) till skolborgarrådet Isabel Smedberg-Palmqvist (L) om den ökande psykiska ohälsan bland unga i Stockholms stad

Dnr KS 2021/521

Karin Lekberg har ställt tre frågor till mig angående den ökande psykiska ohälsan bland unga i Stockholms stad.

1. Vilken effekt har nerskärningarna i skolbudgeten för 2020 haft på den psykiska ohälsan bland eleverna i Stockholms stad?
2. Vilka åtgärder har skolborgarrådet vidtagit för att bemöta pandemins effekter på den psykiska ohälsan bland barn och unga i skolan?
3. Vilka åtgärder har skolborgarrådet vidtagit för att minska den psykiska ohälsan hos flickor i årskurs nio?

Jag tackar för frågorna och möjligheten att få adressera ett väldigt viktigt politikområde. Studier visar att alltför många barn och unga mår psykiskt dåligt, trenden verkar vara tydligast hos gruppen unga tjejer. Den psykiska ohälsan bland barn och unga har förvärrats ytterligare av Covid-pandemin. Det bekräftas av Unicef:s rapport nyligen. Detta får långtgående konsekvenser utöver den enskilda individens mående. Barn och unga som mår dåligt kan få svårt att klara av skolan, orka med träningar och umgänge med vänner. Psykisk ohälsa påverkar ofta hela familjen och som förälder kan man känna sig fullständigt maktlös. Jag ser det som ett av mina viktigaste uppdrag att försöka motverka den trend vi nu ser.

Schablonen för grundskolan höjdes 2020 med 2,7 % vilket är mer än vad S lade på skolan i snitt under sina år vid makten. Bokslutet 2020 slutade med ett överskott på ca 220 miljoner, i huvudsak på grund av ersättningen för sjuklönekostnader med anledning av pandemin. Kostnaderna per elev för elevhälsan minskade inte mellan 2019 och 2020. Dessutom så höjdes vad staden spenderar på elevhälsan per elev kraftigt mellan socialdemokraternas mandatperiods slut 2018 och den grönbå majoritetens första år 2019.

Pandemin har inneburit stora begränsningar i våra barn och ungdomars vardag. Detta har såklart påverkat både deras fysiska och psykiska hälsa. Den största skyddsfaktorn är en god skolgång och mitt mål under pandemin har varit att ha skolorna öppna så långt som möjligt i enlighet med smittskyddsläkarnas rådgivning. Detta har vi lyckats med i stor utsträckning vad gäller grundskolan. Den insats som lärare och annan personal gjort för att bevara normaliteten för våra elever i grundskolan kan inte värderas högt nog. Den har säkerligen stärkt elevernas psykiska välmående, utöver de insatser som skolan och elevhälsan gör.

För gymnasieskolan har det fungerat annorlunda, och de har under långa perioder bedrivits helt på distans. Detta har minskat de sociala kontaktytorna, ökat ensamheten och säkerligen påverkat våra ungas psykiska hälsa. Det var av den anledningen som vi riktade en större del av statsbidraget Skolmiljarden till just gymnasieskolan.

Sedan jag tillträdde som skolborgarråd har Stockholm vidtagit en rad åtgärder för att förebygga psykisk ohälsa. Vi har bland annat fördjupat samverkan med Region Stockholm för att unga i ett tidigt skede ska få professionell hjälp.

Tillgängligheten till elevhälsan ska förbättras. Den grönbå majoriteten satsar därför 2 miljoner kronor på en informationskampanj om elevhälsan och om psykisk ohälsa samt skapar ”en väg in” till elevhälsan.

För att förebygga psykisk ohälsa och främja välmående ska utbildningsförvaltningen ta fram nya riktlinjer för psykisk hälsa. Det föreslår Stockholms grönbå majoritet i budgeten för år 2022. Riktlinjerna ska tas fram av utbildningsförvaltningen och vara åldersanpassade, d.v.s. finnas för alla olika åldrar och stadier. Det kan handla om att man redan som liten lär sig sätta ord på sina känslor för att kunna prata om exempelvis förväntningar och stress i högre årskurser. Målet är att rusta barn och unga för psykisk välmående.

Ett bra mående är en förutsättning för att kunna ta till sig nya kunskaper i skolan. Låt oss fortsatt verka för mer information och tillgänglighet så att fler får hjälp i tid. Det är barnens och ungdomarnas framtida möjligheter som går förlorade om vi inte agerar.

Stockholm den 13 oktober 2021

Isabel Smedberg-Palmqvist